26/05/2020

«Άδικα σε σκοτώνουν στρατηγέ…»

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ήταν 26 Μαΐου του 1834 όταν ανακοινώθηκε η θανατική καταδίκη του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη.
Η δίκη εναντίον του ήρωα της επανάστασης και του Δημητρίου Πλαπούτα είχε ξεκινήσει στις 16 Απριλίου με την κατηγορία της συνωμοσίας εναντίον του βασιλιά Όθωνα.

Το κατηγορητήριο αναφερόταν σε «συνωμοσία επί σκοπώ να ταράξουν την κοινήν ησυχία, και καταφέρουν τους υπηκόους της Α.Μ. εις ληστείαν και εμφύλιον πόλεμον, υπογράψουν αναφορά σε ξένη δύναμη (Ρωσία) και καταργήσουν το καθεστώς πολίτευμα…».

Προφυλακίστηκαν και η δίκη τους έγινε στο Ναύπλιο, στο τουρκικό τζαμί, από τις 30 Απριλίου έως τις 26 Μαΐου 1834.
Η ετυμηγορία ήταν η εξής: « Ο Θ. Κολοκοτρώνης και ο Δημήτριος Πλαπούτας καταδικάζονται εις θάνατον ως ένοχοι εσχάτης προδοσίας». Η ποινή ήταν θανατική εκτέλεση στη λαιμητόμο, εντός 24 ωρών. Στο άκουσμά της ο Γέρος του Μοριά σταυροκοπήθηκε, «Κύριε Ελέησον! Μνήσθητί μου, Κύριε, όταν έλθεις εν τη βασιλεία σου ….». Ύστερα είπε προς τους παρευρισκόμενους που γύρεψαν να τον παρηγορήσουν: «Αντίκρισα τόσες φορές το θάνατο και δεν το φοβήθηκα. Ούτε και τώρα τον φοβάμαι». Ο Πλαπούτας δάκρυσε και ο Κολοκοτρώνης του είπε: «Βρε συ, δε ντρέπεσαι; Εσύ δε φοβήθηκες τους Τούρκους και τώρα κλαις; Κουράγιο

ξάδερφε! Τ’ όνειρό μας ήταν να λευτερώσουμε την πατρίδα. Μη λυπάσαι το λοιπόν. Εμείς κάναμε το χρέος μας και αυτοί ας μας καταδικάσουν». «Άδικα σε σκοτώνουν στρατηγέ…», ψιθύρισε στον Κολοκοτρώνη κάποιος άλλος. Ο Κολοκοτρώνης απάντησε: «Γι’ αυτό λυπάσαι; Καλύτερα να σε σκοτώνουν άδικα, παρά δίκαια!». Η απόφαση δημιούργησε μεγάλη φασαρία και έτσι η αντιβασιλεία μετέτρεψε την ποινή σε 20ετή κάθειρξη.

Ο Γέρος του Μοριά στην απολογία του είπε μεταξύ άλλων: «Ύστερα από το φόνο του Κυβερνήτη η πατρίδα μας χωρίστηκε στα δύο. Έκαμα ότι μπορούσα για να σταματήσει ο εμφύλιος σπαραγμός. Όταν έμαθα την εκλογή του Βασιλιά, του έστειλα, μαζί με τους φίλους μου, ένα γράμμα και του ορκιζόμαστε πίστη και αφοσίωση. Άμα ήρθε στο Ανάπλι, σκόρπισα τους ανθρώπους μου κι εγώ τράβηξα στο περιβόλι μου να ησυχάσω. Τώρα με κάθησαν σ’αυτό το σκαμνί και με κατηγορούν πώς θα έκανα κίνημα. Μα γιατί να ενεργήσω κατά του Βασιλιά μου και της αντιβασιλείας; Μήπως δεν ξέρετε και εσείς κύριοι δικασταί και όλοι οι Έλληνες πόσο δούλεψα και πόσο κουράστηκα σ’όλα τα χρόνια της Επαναστάσεως, για να αποκτήσει το Έθνος κεφάλι και να μου λείψουν οι φροντίδες; Τώρα που ο Θεός μας έδωσε Βασιλιά εγώ είπα σε όλους τους φίλους μου: Τώρα είμαι ευτυχής. Θα κρεμάσω την κάπα μου στον κρεμανταλά και θα πλαγιάσω στην καλύβα μου για να πεθάνω ήσυχος και ευχαριστημένος».

Οι δύο άντρες μεταφέρθηκαν και φυλακίστηκαν στο Ίτς Καλέ για μερικούς μήνες και έπειτα στο Παλαμήδι. Ήταν η δεύτερη φορά που φυλακίζονταν ο Κολοκοτρώνης. Πρώτη φορά, το 1825 στον εμφύλιο πόλεμο που ξέσπασε κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821, όταν μετά το θάνατο του γιου του Πάνου, παραδόθηκε και φυλακίστηκε από τους αντιπάλους του στην Ύδρα. Τότε αποφυλακίστηκε για να αντιμετωπίσει την καταιγιστική δράση του Ιμπραήμ, ο οποίος με τα στρατεύματά του λεηλατούσε την Πελοπόννησο.

Η δίκη καθώς και η καταδίκη του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και του Δημητρίου Πλαπούτα σε θάνατο έμειναν γνωστές στην ιστορία, αν και οι δικαστές Γεώργιος Τερτσέτης και ο Αναστάσιος Πολυζωίδης δεν συνυπογράψανε την καταδικαστική απόφαση. Οι άλλοι τρεις δικαστές, ο Δ. Σούτσος, ο Α. Βούλγαρης και ο Φ. Φραγκούλης προσπάθησαν να πείσουν τον Τερτσέτη να υπογράψει, ο οποίος αρνήθηκε να γίνει «συνεργός δικαστικού εγκλήματος και συνεργός στο φόνο δύο αθώων ανθρώπων», ενώ ο Πολυζωίδης δήλωσε ότι δεν υπογράφει και ότι προτιμά να του κόψουν το χέρι. Ο υπουργός Σχινάς και ο Μάσσων παρέπεμψαν σε δίκη τους δικαστές Πολυζωίδη και τον Τερτσέτη, επειδή είχαν αρνηθεί να υπογράψουν τη θανατική καταδίκη των δυο στρατηγών, στην οποία όμως αθωώθηκαν πανηγυρικά.